

Factsheet Mondelinge Vraag

<p>Onderwerp: Lichten uit, niet douchen, meer contributie: amateursport kan de energierekening niet betalen.</p> <p>Bron van artikel: Nrc.nl, 17 september 2022</p> <p>Naam dossierhouder: ██████████ 5.1.2e</p> <p>Telefoonnummer dossierhouder: 06- ██████████ 5.1.2e of 06 ██████████ 5.1.2e</p>	
Samenvatting van onderwerp dat voorligt	<ul style="list-style-type: none"> - De stijgende energieprijzen zijn steeds meer een bron van zorgen voor sportclubs en exploitanten van grote sportaccommodaties. - De helft van de clubs geeft aan te overwegen om volgend jaar contributies te verhogen. - Daarnaast overwegen steeds meer exploitanten van met name zwembaden om deze te sluiten, of neemt de gemeente de financiële schade op zich die ontstaat door de stijgende tarieven. - NOC*NSF heeft geïnventariseerd dat 200 van de 637 openbare zwembaden in Nederland in de loop van 2022 niet meer te exploiteren zouden zijn. - Het kabinet heeft enkele generieke maatregelen getroffen om met name de koopkracht van huishoudens te verbeteren en de energierekening via een prijsplafond te verlagen. - De Kamer heeft het kabinet opgeroepen om bij de uitwerking van steun voor energie-intensief mkb ook te kijken naar gerichte ondersteuning van maatschappelijke voorzieningen en verenigingen. Hier is naar verwachting pas op 1 november meer duidelijkheid over.
De context van het onderwerp	<ul style="list-style-type: none"> - De stijgende energieprijzen raken vrijwel alle huishoudens en alle sectoren. De gevolgen voor sport zijn met name groot bij twee doelgroepen: (1) sportaanbieders met eigen accommodatie met een variabel of aflopend contract, en (2) accommodaties met hoog verbruik, vooral zwembaden en ijsbanen. - Verduurzaming kan op lange termijn wel een oplossing zijn om de impact van stijgende energieprijzen te beperken, maar op korte termijn is dit geen oplossing. - Bij sportaanbieders zullen hogere energieprijzen waarschijnlijk gaan leiden tot verhoging van contributie of abonnementsstarieven. De helft van de verenigingen verwacht zo'n stijging in 2023 te moeten doorvoeren. - Bij zwembaden en ijsbanen kunnen stijgingen van kosten slechts voor een klein deel worden doorberekend aan de sporter. Hierdoor landt de rekening voor hoge kosten uiteindelijk bij de gemeente. Die kan ervoor kiezen om een accommodatie te sluiten, of de resterende kosten zelf op te vangen. Exploitanten houden rekening met een schadepost in 2022 van ca. € 99 miljoen, en ca. € 278 miljoen in 2023. - Gemeenten hebben hier in de praktijk geen middelen voor beschikbaar. Als gemeenten niet bereid of in staat zijn om de exploitatietekorten te dekken, is sluiting van de accommodatie de meest voor de hand liggende optie. - Dit heeft een grote maatschappelijke in het kader van zwemlessen/zwemveiligheid, algemene beweegmomenten en het aanbieden van laagdrempelige sportmomenten voor kwetsbare doelgroepen zoals ouderen en mensen met een beperking
Wat vinden wij van het bericht?	<ul style="list-style-type: none"> - De stijgende energieprijzen en gevolgen voor de sport zijn een bron van zorgen. - Omdat de stijging van energieprijzen geen sportspecifiek probleem is, heeft het ook de voorkeur om met generieke maatregelen de negatieve gevolgen te beperken. - Om de effecten van stijgende energieprijzen te dempen kan de sport meeliften op de generieke maatregelen die het kabinet al heeft genomen, zoals verlaging van de energiebelastingen, een prijsplafond en de maatregelen in het kader van koopkrachtverbetering. - Voor de energie-intensieve sportaccommodaties is dit echter niet genoeg. Bovendien zijn deze maatregelen ook niet voldoende om de volledige extra kosten van sportverenigingen te dekken. - EZK werkt op dit moment aan opties voor energie-intensief MKB, hier is echter pas in november meer over bekend. VWS is ambtelijk aangehaakt op

	<p>dit traject om ook de sportaanbieders en -accommodaties (met name zwembaden) zo goed mogelijk in dit pakket mee te nemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daarnaast zet VWS al uitgebreid in op informatievoorziening ten aanzien van besparingen die clubs op korte termijn kunnen toepassen. Ook biedt VWS zowel subsidies als begeleiding aan om verduurzaming laagdrempelig en toegankelijk te maken, waardoor de energierekening op langere termijn kan worden verlaagd.
Kernboodschap	<ul style="list-style-type: none"> - Ik deel de zorgen over de stijgende energieprijzen, en de gevolgen daarvan voor de sport. - Niet alleen voor clubs, maar ook voor energie intensieve accommodaties als zwembaden en ijsbanen. - De sportsector, gemeenten, sporters en het rijk zullen met elkaar in een gezamenlijke verantwoordelijkheid oplossingen voor de energiecrisis moeten vinden. Daarbij zal iedereen een steentje bij moeten dragen om de lasten te spreiden. - Ik vraag de sportsector om te kijken hoe de stijgende kosten kunnen worden opgevangen door energie te besparen en om, in overleg met leden, sponsors en gemeenten, op zoek te gaan naar manieren om extra inkomsten te genereren. - Het kabinet ondersteunt dit onder meer met maatregelen om de koopkracht te verbeteren en het tariefplafond op energie, dat ook van toepassing is op de sportsector. - Het kabinet werkt op dit moment verder uit hoe de steun aan energie-intensieve midden- en kleinbedrijven eruit kan komen te zien en zal uw Kamer hier in november verder over informeren. - Ik informeer u dan ook over de concrete stappen die ik zet om de sport te ondersteunen.
Handelingsperspectief (wat kunnen we als VWS doen of toezeggen)	<ul style="list-style-type: none"> - Ik informeer clubs, exploitanten en gemeenten over mogelijkheden om op korte termijn energie te besparen via www.duurzamesportsector.nl. - Daarnaast kan de sport gratis begeleidingstrajecten aanvragen om te verduurzamen via www.sportnlgroen.nl. - Als subsidieregelingen voor verduurzaming van sportvastgoed onvoldoende gevuld blijken te zijn, dan ga ik uiteraard in gesprek met mijn collega's om te onderzoeken of extra ondersteuning mogelijk is, dan wel om te verkennen of bestaande regelingen beter kunnen worden benut. - Ik blijf in gesprek met de sport, de gemeenten en exploitanten van accommodaties om de situatie voortdurend te monitoren. Samen wil ik kijken wat de sport zelf kan doen om deze problematiek op te pakken, en wat ik kan doen om de sport daar bij te ondersteunen.
Politieke afspraken (regerakkoord, convenant, coalitieafspraken e.d.)	<ul style="list-style-type: none"> - Het kabinet heeft generieke maatregelen getroffen om de gevolgen van stijgende energieprijzen te dempen. Het gaat om verlaging van de energiebelasting op elektriciteit, en verlaging van de btw. Daarnaast is er een energietoeslag van € 1.300 voor huishoudens met een laag inkomen en wordt een prijsplafond voor energie ingesteld. Ook zijn er maatregelen ten aanzien van koopkrachtverbetering. Dit alles helpt sportaanbieders ook. - Voor de energie-intensieve sportaccommodaties zoals zwembaden en ijsbanen is dit vermoedelijk niet genoeg. EZK verkent aanvullende maatregelen voor energie-intensief MKB.
Feiten&cijfers	<p><i>Cijfers over zwembaden</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De 637 zwembaden in gemeentelijk beheer zijn verantwoordelijk voor het overgrote deel van de zwemlessen aan kinderen; dat gaat om zo'n 280.000 kinderen die per jaar een diploma halen. Het doorgang vinden van die zwemlessen is van groot belang voor de zwemveiligheid in Nederland, zeker nu in de coronatijd de wachtlijsten voor zwemlessen enorm zijn opgelopen. - Zwemmen is voor veel kwetsbare groepen de op één na grootste sport (na wandelen), en bijvoorbeeld voor een deel van de ouderen of voor mensen met een fysieke beperking de enige mogelijke vorm van sportbeoefening. - De sector wil zich inzetten voor verduurzaming, maar ziet dit (vanwege gebrek aan middelen bij gemeenten en lange implementatietijd van maatregelen) pas vanaf 2024 als werkbare oplossing. Om accommodaties in de tussentijd overeind te houden, vraagt de sector in een position paper om tijdelijke steun.

	<p><i>Cijfers Mulier Instituut over sportclubs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij een derde van de ondernemende sportaanbieders (36%) vormt de ontwikkeling van de energielasten een (zeer) groot punt van zorg. - Van de ondernemers die aangeven dat de ontwikkeling van de energielasten een zeer groot punt van zorg is (15%), geeft de helft (55%) aan dat deze ontwikkeling het voortbestaan van de organisatie bedreigt. - De stijging van de energieprijzen heeft bij één op de tien verenigingen gevolgen voor de contributie in 2022 (figuur 2). - De ondernemers geven aan dat ze de sterk gestegen energieprijzen niet direct kunnen doorberekenen in de prijs van een toegangkaartje. <p><i>Verwachte financiële impact op gemeentelijke zwembaden/ijsbanen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - In Nederland zijn 657 zwembaden en ijsbanen in gemeentelijk beheer - Meer dan 75% van de exploitanten krijgt in 2022 of 2023 te maken met een aflopend energiecontract. - Daarnaast worden grote exploitanten getroffen door de Rusland-sancties, omdat zij daardoor de contracten met Gazprom moeten opzeggen. Het is in de huidige markt niet mogelijk om tegen lage tarieven een nieuw contract te sluiten. - De verwachte financiële impact van de stijgende energieprijzen is door exploitanten berekend op basis van de huidige energietarieven. De schade over 2022 wordt becijferd op € 99 mln, over 2023 is dat € 278 mln. - Hierbij is al rekening gehouden met een 10% verhoging van de toegangsprijzen van accommodaties, en een 10% extra besparing van energie bovenop de al toegepaste besparingen. <p><i>Inschattingen over financiële impact verenigingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van een eerste inventarisatie bij clubs geeft NOC*NSF aan dat verenigingen een stijging van de energielasten verwachten van 50 tot 100%. - Bij 30% van de clubs loopt het energiecontract in de komende zes maanden af. - Ongeveer 11.000 verenigingen hebben zelf energiekosten. Energielasten vormen normaal gesproken gemiddeld 10% van de begroting van deze clubs. De gemiddelde energierekening van deze clubs was ongeveer € 6.000. - De impact van de stijgende energiekosten bij de clubs waarvan het energiecontract nog dit jaar afloopt zou dus in totaal rond de € 20 mln liggen.
Overig (zoals heikele punten en pers)	<ul style="list-style-type: none"> - Het position paper van NOC*NSF, sportbonden, POS, WIZZ (Organisatie zwembadpersoneel) en VKN (Vereniging Kunstijsbanen NL) is bij voorgaande mondelinge vragen ter informatie gedeeld.

4 - 16

5.1.2i Concept